

RIOOLGEMAAL

Molenlaan 6

Inleiding

Zo'n honderd jaar geleden was riolering in Voorschoten nog een onbekend begrip. Iedere woning had een eigen beerput. Minstens één keer per jaar werd deze door een veeboer gelegegd, die de inhoud uitstrooide op zijn weiland waar uiteindelijk de koeien weer melk van produceerden. Een bekende beerputleger was boer Bohemen op de Voorstraat. Twee keer per dag molk hij zijn koeien en ventte daarna de gewonnen melk uit. In de tussentijd reed hij met zijn strontkar langs de woningen en leegde de beerputten. In 1940 werd ook het centrum van Voorschoten op de riolering aangesloten toen het gemaal aan de Molenlaan werd gerealiseerd. Het gemaal ligt haaks op de Molenlaan en -vaart, één van de oudste toegangswegen over water van Voorschoten.

Huidig gebruik

Rioolgemaal Molenlaan is het grootste gemaal van de 14 gemalen in Voorschoten die het rioolwater afkomstig van het gebied vanaf Leidschendam en het middengebied van Voorschoten verpompt. Het rioolwater bestaat uit afvalwater van huishoudens, industrie en regenwater. Het vervuilde water wordt door middel van pompen onder druk vervoerd door een ca. 1.5 km lange persleiding van beton met een diameter van 500mm. De persleiding komt uit in een vrij-verval rioleringsstelsel dat het rioolwater onder zwaartekracht vervoert naar de zuiveringsinstallatie in Leiden Zuidwest. Deze verwerkt het rioolwater tot 'schoon' water en loost het op het oppervlaktewater (de Vliet).

Het gemaal is voorzien van 4 grote pompen waarvan 2 pompen in de betonnen put in het voorterrein buiten het pand. Dit zijn de zogenaamde nat opgestelde pompen omdat deze continue in het rioolwater staan. De andere twee pompen staan in de kelder van het gebouw. Dit zijn de zogenaamde droog opgestelde pompen. De nat opgestelde pompen verpompen het rioolwater bij voornamelijk droog weer. Is er meer aanbod van rioolwater door regenval dan nemen de pompen in de kelder het over. Over het algemeen draait er één pomp per keer. Het kan voorkomen dat bij zeer hevige regenval twee pompen tegelijk draaien om het aanbod te kunnen verwerken. De totale pompcapaciteit van gemaal Molenlaan is 850 m3/uur.

Architectonische beschrijving

Het vrijstaande eenlaagse gebouw is opgetrokken in Delftse Schoolarchitectuur onder een zadeldak met scheve schouders. De gevel is gemetseld in een bruine baksteen in kettingverband. Het dak is gedekt met bruine opnieuw verbeterde Hollandse pannen. In de voorgevel zijn gecentreerd onder de nok drie hoge staande, getoogde houten kozijnen met een roedeverdeling in vier ruiten geplaatst. Rechts van deze ramen ligt de gevel enkele centimeters terug ten opzichte van de rest van de gevel. In dit deel is onder het schuine dak een oculus in de gevel opgenomen. Onder het raam is een betonnen ornament voor het afvoeren van water aangebracht. Het rooilijnsverschil tussen de twee geveldelen

wordt opgevangen door een geïntegreerde gemetselde plantenbak. Daarnaast maakt een hoog opgemetselde schoorsteen de compositie af.

In de zijgevel (W) zijn drie ramen en een deur opgenomen. De deur geeft toegang tot de ruimte waar zich de geurfilter bevindt. Aan de achterzijde (Z) zijn twee deuren geplaatst. Een van de deuren geeft toegang tot het toilet dat door de marktkooplui wordt gebruikt. Aan de oostgevel is een met enkele traptreden te bereiken bordes gelegen. Hier is de entree van het gemaal. Het gemaal is omstreeks 2005 gerenoveerd.

Bron: Gemeente Voorschoten

Versie: september 2025